

Open brief aan Herman Van Rompuy - II

René Smits

donderdag 27 december 2012, 14:47

update: donderdag 27 december 2012, 14:49

René Smits

Misschien bieden de feestdagen u de ruimte om over deze ideeën na te denken. En om te herstellen voordat 2013 begint.

Meer over dit onderwerp

[Lees de column in het Engels - Open letter to Herman Van Rompuy - II](#)

Geachte heer Van Rompuy,

Samenkomend om problemen op te lossen in een huiverende hoofdstad

hebben leiders moeite eenheid te vinden

- op weg naar echte [compassie](#).

Gefeliciteerd met uw inspanningen

U verdient complimenten voor uw inspanningen om, samen met uw collega's, de EU door turbulente tijden te loodsen en veilig, hoewel niet zonder kleerscheuren, aan het einde van 2012 te geraken. Toch gaat de titel [Persoon van het Jaar](#) gaat naar ECB-president [Mario Draghi](#).

Hij begreep burgers en markten toen hij halverwege 2012 [zei](#) dat de ECB klaar staat om binnen haar mandaat te doen "wat ook maar nodig is" om de euro te behouden. Ik wens u veel

succes in 2013 met het versterken van de economische, politieke en juridische funderingen van de gemeenschappelijke munt. Eerlijk gezegd, heb ik zelfs wat advies voor u. Daarom waag ik het [weer een open brief](#) aan u te schrijven.

Essentiële elementen in een echte EMU

Ten eerste: het constructieproces van de Economische en Monetaire Unie (EMU) is nog niet voltooid. Zoals u zelf erkent door het gebruik van de term “echte” EMU in uw plannen van [juni, oktober](#) en [december](#) 2012, is er nog veel werk te doen. De voltooiing van de “bankenunie” met een echte Europese afwikkelingsautoriteit, de invoering van een depositogarantiestelsel dat de hele EU of althans het gehele eurogebied omvat, meer economische beleidsvorming op EU-niveau en op het vlak van de eurozone, en vooruitgang in de richting van een vorm van vergemeenschappelijking van overheidsschulden en een gemeenschappelijke begroting om conjuncturele schokken in de monetaire unie te helpen opvangen.

Hier volgt mijn eerste punt van advies: niet toegeven aan de immer voorzichtige Angela Merkel, maar vasthouden aan uw visie. Volg Mario Draghi naar het Duitse parlement en probeer de bevolking van Europa’s grootste economie ervan te overtuigen, dat gezamenlijke uitgave van overheidsobligaties en een federale begroting horen bij de eenheidsmunt die Duitsland zo veel voordelen heeft gebracht.

Verbinding met de bevolking

Ten tweede, vergeet alstublieft niet de mensen aan de basis. Uw hoge positie kan een goed zicht belemmeren op wat er gebeurt in gezinnen, op het werk en in de gezondheidszorg in heel Europa. Waarom gaat u niet op bezoek bij een Portugese familie die worstelt om rond te komen wanneer een flink deel van hun inkomen, in de vorm van ambtenarensalaris, 13e maand of kerstbonus, wordt afgenomen? Waarom gaat u niet met uw eigen ogen de ellende zien in een gaarkeuken, in een ziekenhuis zonder voldoende medicijnen of in een vluchtelingenkamp in Griekenland?

En neem uw collega-voorzitter, Manuel Barroso, vooral met u mee. De voorzitter van de Commissie kan vanuit het Portugees vertalen en zijn hart laten raken bij de confrontatie met deze gevolgen van scherpe bezuinigingen. En rapporteer alstublieft terug aan uw collega’s en vertel hen in persoonlijke bewoordingen wat u hebt gezien. Het wordt tijd dat bijeenkomsten van de Europese Raad worden doordrenkt met enige realiteit vanaf de basis in plaats van holle frasen te produceren aan het eind. Wanneer zien de mensen in de ‘periferie’ de voordelen van de uitgaven beloofd in juni 2012, [toen u zei](#): “De economie zal een financiële injectie krijgen van ongeveer 120 miljard euro, die aan directe groeimaatregelen zullen worden besteed”?

Het gaat ook om de cultuur

Ten derde, vergeet niet de culturele component in de oplossing van Europa’s beproevingen. Het gebrek aan eenheid onder haar burgers is te wijten aan een verscheidenheid van oorzaken, waarvan u sommige op geen enkele wijze kan beïnvloeden. Maar er zijn zaken waarvoor u en uw collega-leiders wèl verantwoordelijk zijn. Een daadwerkelijk werkende arbeidsmarkt, met mobiliteit die niet wordt gehinderd door slecht georganiseerde pensioenoverdracht en waarin werknemers kunnen vertrouwen op doorzichtige, van bureaucratie ontdane toegang tot banen over het hele continent, zou boven aan uw lijst moeten staan.

Het aanmoedigen van een gemeenschappelijke mediaruimte en het leren van talen moeten op de tweede plaats komen. En zeg nu niet dat cultuur geen zaak is voor de Raad: een paar weken geleden nam de Raad een [resolutie aan over cultuurbeheer](#). Over cultuur gesproken: zelf beschikt u over de gave als dichter die haiku's schrijft, waarschijnlijk veel betere dan de haiku waarmee ik begon.

Het toepassen van de trojka procedure op andere terreinen

Tot slot, waarom stelt u uw collega-leiders niet voor de trojka procedure over te nemen op andere terreinen van handhaving van EU-beleid? Wat dacht u van een Fins-Grieks-Italiaans team dat Nederland bezoekt om te zien hoe men er omgaat met andere EU-burgers die gebruik maken van hun recht om als werknemer of student naar Nederland te komen? Of een Frans-Ests-Iers team op onderzoek naar hoe Duitsland milieuregels van de EU respecteert? Natuurlijk, altijd begeleid door de Commissie en wellicht door vertegenwoordigers van internationale organisaties op het betrokken werkgebied.

Dit lijkt misschien diep ingrijpend maar dat is precies wat de EU/IMF-programma's voor Ierland, Portugal en Griekenland zijn: vergaande voorschriften, om heel goede redenen toegepast en effectief, maar: diep ingrijpend. Het toepassen van de trojka methode op andere gebieden en over de hele linie in plaats van alleen voor het economisch beleid, zou de burgers in het zuiden het gevoel geven eerlijk behandeld te worden in plaats van eruit gepikt te worden als de 'zieken mannen' van Europa. En het zou de naleving van EU-recht verbeteren, ook omdat zulke bezoeken leiden tot dialoog met de Europese partners en het bewustzijn over andere elementen van de Europese samenwerking verhogen.

Gelukkig Nieuwjaar!

Misschien bieden de feestdagen u de ruimte om over deze ideeën na te denken. En om te herstellen voordat 2013 begint. Ik wens u Gelukkig Nieuwjaar! Een jaar waarin ik van plan ben het pad dat u afloopt, met kritische belangstelling volgen. Een pad waarop, naar ik u toewens, licht zal schijnen voor u en uw collega-leiders van Europa.

27 december 2012

René Smits

Hoogleraar in het Recht van de Economische en Monetaire Unie, Universiteit van Amsterdam

Bron: <http://fd.nl/beurs/columns/rene-smits/220909-1212/open-brief-aan-herman-van-rompuy---ii>